

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Запорізька політехніка»

Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет
(повне найменування інституту, назва факультету)

Кафедра міжнародних економічних відносин
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

**на тему: « Стратегічні альянси як засіб посилення конкурентних переваг
в міжнародному бізнесі»**

Виконав

студент 2 курсу, групи ГФ218м
спеціальності 292 «Міжнародні
економічні відносини», ОПП
«Міжнародний бізнес»

(код і назва напрямку підготовки, спеціальності)

_____ Єфімова М.О

(прізвище та ініціали студента)

Керівник _____ Максименко І.Я

(прізвище та ініціали)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

м. Запоріжжя
2019 рік

РЕФЕРАТ

КДМР: 142 с., 40 рис., 20 табл., 12 формул, 66 джерел.

Мета роботи – з'ясування особливостей функціонування міжнародних стратегічних альянсів та виявлення переваг інноваційно-інвестиційного співробітництва в їх межах .

Об'єкт дослідження – стратегічні альянси як суб'єкти міжнародного бізнесу.

Предмет дослідження – теоретичні та практичні аспекти розвитку міжнародних стратегічних альянсів як засобу посилення конкурентних переваг в міжнародному бізнесі.

Методи дослідження – порівняння, аналізу, синтезу, економічно-статистичний, графічний і табличний.

Анотація. КДМР присвячено дослідженню міжнародних стратегічних альянсів у фармацевтичній галузі як елементу стратегії міжнародних корпорацій. Актуальність дипломної роботи обумовлена тим, що інноваційно-інвестиційне співробітництво у межах міжнародних стратегічних альянсів є рушієм до посилення конкурентних переваг.

Результатом дипломної роботи є теоретичне узагальнення та формування рекомендацій щодо поглиблення теоретико-методологічних основ формування міжнародних стратегічних альянсів, виокремлення тенденцій їх розвитку в зарубіжних країнах та виявлення переваг інноваційно-інвестиційного співробітництва в їх межах задля формування ефективного механізму функціонування міжнародних стратегічних альянсів в Україні, на прикладі підприємств фармацевтичної промисловості. Це дало змогу обґрунтувати висновки теоретичного та прикладного характеру

Результати досліджень щодо створення міжнародного стратегічного альянсу може бути використано при розробці та реалізації інноваційно-інвестиційного співробітництва в межах стратегічних альянсів.

СТРАТЕГІЧНІ АЛЬЯНСИ, РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА, ІНТЕГРАЦІЯ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ, ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІ.

Аннотация. КДМР посвящена исследованию международных стратегических альянсов в фармацевтической отрасли как элемент в стратегии международных корпораций. Актуальность дипломной работы обусловлена тем, что инновационно-инвестиционное сотрудничество в рамках международных стратегических альянсов является двигателем к усилению конкурентных преимуществ.

Результатом работы является теоретическое обобщение и формирование рекомендаций по углублению теоретико-методологических основ формирования международных стратегических альянсов, выделение тенденций их развития в зарубежных странах и выявления преимуществ инновационно-инвестиционного сотрудничества в их рамках для формирования эффективного механизма функционирования международных стратегических альянсов в Украине, на примере предприятий фармацевтической промышленности. Это позволило обосновать выводы теоретического и прикладного характера

Результаты исследований по созданию международного стратегического альянса может быть использовано при разработке и реализации инновационно-инвестиционного сотрудничества в рамках стратегических альянсов.

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ АЛЬЯНСЫ, РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИНТЕГРАЦИЯ, ГЛОБАЛИЗАЦИЯ, ТРАНСНАЦИОНАЛЬНЫЕ КОРПОРАЦИИ.

Abstract. KDMR is dedicated to the study of international strategic alliances in the pharmaceutical industry as an element in the strategy of international corporations. The relevance of the diploma work is due to the fact that innovation-investment cooperation within the international strategic alliances is a driver for enhancing competitive advantages.

The result of the thesis is theoretical generalization and formation of recommendations for deepening theoretical and methodological bases of formation of international strategic alliances, identification of tendencies of their

development in foreign countries and revealing of advantages of innovative-investment cooperation within their limits for formation of effective international mechanism of strategic functions of Ukraine. enterprises of the pharmaceutical industry. This made it possible to substantiate theoretical and applied conclusions.

Research findings on the creation of an international strategic alliance can be used in the development and implementation of innovation and investment cooperation within strategic alliances.

STRATEGIC ALLIANCES, ENTERPRISE DEVELOPMENT,
INTEGRATION, GLOBALIZATION, TRANSNATIONAL CORPORATIONS.

ЗМІСТ

Завдання на кваліфікаційну дипломну магістерську роботу	2
Реферат.....	4
Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів	9
Вступ.....	10
1 ФОРМУВАННЯ ТА СУТНІСТЬ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬЯНСІВ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	14
1.1 Передумови та етапи формування стратегічних альянсів у світовій економіці.....	14
1.2 Економічна сутність стратегічних альянсів та їх класифікація у сучасному глобалізованому господарстві.....	26
1.3 Характеристика стратегічних альянсів як форми ведення міжнародного бізнесу.....	32
2 РОЗВИТОК СУЧАСНИХ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬЯНСІВ ЯК ЕЛЕМЕНТУ СТРАТЕГІЇ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ.....	48
2.1 Аналіз розвитку стратегічних альянсів в країнах світу	48
2.2 Інноваційно-інвестиційне співробітництво в межах міжнародних стратегічних альянсах як засіб посилення конкурентних переваг.....	56
2.3 Переваги та недоліки функціонування стратегічних альянсів у міжнародному бізнесі.....	83
3 ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТРАТЕГІЧНИХ АЛЬЯНСІВ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ПРОМИСЛОВOSTІ.....	90
3.1 Критерії реалізації програм державно-приватного партнерства	90

3.2 Напрями мінімізації ризиків щодо входження до стратегічних альянсів.....	110
4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ....	120
4.1 Аналіз потенційних небезпек.....	122
4.2 Заходи по забезпеченню безпеки.....	126
4.3 Заходи з виробничої санітарії і гігієни праці.....	127
4.4 Заходи безпеки у надзвичайних ситуаціях.....	131
4.4.1 Заходи з пожежної безпеки.....	131
4.4.2 Порядок проведення рятувальних та інших невідкладних робіт при аваріях на АЕС.....	132
Висновки	136
Перелік джерел посилань.....	138

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Чернега, О. Б. Стратегические альянсы предприятий: формы, эволюция, перспективы / О. Б. Чернега, О. В. Озарина. – Донецк, ДонГУЭТ им. М. ТуганБарановского, 2005. – 221 с.
2. Пономаренко В.С. Корпорації та інтегровані структури: проблеми науки та практики: монографія./ Пономаренко В.С., Горбатов В.М. – Х.: ІНЖЕК, 2007. – 344 с
3. Todeva E./ «Strategic Alliances and Corporate Social Capital». Special issue on “Sociology of Organizations”. Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie.// Todeva E., Knoke D 2002. 57 p.
4. Махова Г.В. Стратегічні альянси підприємств як засіб реалізації інновацій / Г.В.Махова, М.І.Дяченко // Вісник Хмельницького національного університету. – Хмельницький, 2008. – № 3 (Т.2).– С.54–57.
5. Міжнародний менеджмент Навчальний посібник.[Юхименко П.І., Гацька Л.П., Півторак М.В. та ін] — К.: Центр учбової літератури, 2011. — 488 с. — ISBN 978-966-36-4872-9.
6. Jonathan Hughes /. Simple Rules for Making Alliances Work. Harvard Business Review // Jonathan Hughes, Jeff Weiss [електронний ресурс] – режим доступу : <https://hbr.org/2007/11/simple-rules-for-making-alliances-work>
7. Волкова Ю. А. Интеграция субъектов хозяйствования в современных условиях: сущность, отличительные характеристики и классификация основных форм [Электронный ресурс] // Вестник ГГТУ им. П.О. Сухого. – 2017. – № 3 (70). – С. 65-74. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/integratsiya-subektov-hozyaystvovaniyav-sovremennyh-usloviyah-suschnost-otlichitelnye-harakteristiki-i-klassifikatsiyaosnovnyh> (дата обращения: 1.04.2018).
8. Гарретт Б. Стратегические альянсы / Б. Гарретт, П. Дюссож. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 332 с

9. Уоллес Р. Л. Стратегические альянсы в бизнесе. Технологии построения долгосрочных партнерских отношений и создания совместных предприятий. – М. : Добрая книга, 2005. – 288 с
10. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент. – М.: Издательство Московского университета, 1995. – 527 с.
11. Бобина М. Стратегические межфирменные альянсы // Вопросы экономики, №4, 2002.
12. Пилипенко, А. А. Стратегічна інтеграція підприємств: механізм управління та моделювання розвитку / А. А. Пилипенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008.
13. Бобина М.А. Международный бизнес: стратегия альянсов / М.А. Бобина, М.В. Грачев. – М.: Дело, 2006. – 240 с
14. Рейтинговое агентство «Credit rating» [Электронный ресурс] – режим доступа : <http://www.credit-rating.ua/ru/analytics/analytical-articles/>
15. Варналій З. С. Основи підприємницької діяльності : підручник / З. С. Варналій, В. О. Сизаненко. – К. : ЦНЛ, 2004. – 286 с
16. Фомичев В.И. Международная торговля: Учебник М.: ИНФРА – М, 2001.- 445 с.
17. Eurostat [Электронный ресурс] – режим доступа: <https://ec.europa.eu/eurostat>
18. 2nd Annual Global CEO Survey [Электронный ресурс] – режим доступа: <https://www.pwc.com/>
19. Спиридонова Е. А. Управление инновациями: учебник и практикум для бакалавриата и магистратуры / Е. А. Спиридонова. – М. : ЮРАЙТ, 2018. – 218с.
20. Слонимская М. Живые лаборатории в теории и практике // Наука и инновации. – 2016. – № 163. – С. 30-32. – [Электронный ресурс] – режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/zhivye-laboratorii-v-teorii-i-praktike-otkrytyhinnovatsiy>.

21. Силивончик А.В. Де фармація / А.В. Силивончик // Бізнес. – 2012. – № 6. – С. 66-67.
22. Центр досліджень соціальних комунікацій НБУ [Електронний ресурс] – режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=4227:rino-k-likarskikh-zasobiv-v-ukrajini-2&catid=8&Itemid=350
23. Миронишина Е.В. Перспективы консолидации фармацевтических компаний в контексте интеграционной реструктуризации мировой экономики / Е.В. Миронишина // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций: региональный аспект. [Сб. научн. трудов, Ч 1]. – Донецк: ДонНУ, 2007. – с. 297-303.
24. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс] – режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/immunization/chi-nazhivaetsja-velika-farma-na-prodazhi-vakcin>
25. Газета «Аптека» [Електронний ресурс] – режим доступу : <https://www.apteka.ua/article/519677>
26. Смирнов Е. А. Подходы к эффективной инновационной // Гуманитарные, социальноэкономические и общественные науки. – 2017. – № 3. – С. 197-200. – деятельности [Электронный ресурс]. – режим доступу: і <https://cyberleninka.ru/article/n/podhodyk-effektivnoy-innovatsionnoy-deyatelnosti>
27. Кноема [Електронний ресурс] – режим доступу : <https://knoema.ru/atlas/%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0/%D0%97%D0%B0%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%8B-%D0%BD%D0%B0-%D0%9D%D0%98%D0%9E%D0%9A%D0%A0-percent-%D0%92%D0%92%D0%9F>
28. Одотюк І.В. Перспективні тренди інноваційного розвитку глобальної та національної економік [Електронний ресурс] / І.В. Одотюк // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»– Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=180>

29. Pharm Stndart [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pharmstandard.com.ua/>
30. Ststista [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.statista.com/studies-and-reports/>
31. Офіційний сайт AstraZeneca Stndart [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.astrazeneca.com/>
32. Pharma [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pharma.net.ua/news>
33. Белошапка В.А. Стратегическое управление и маркетинг в практике фармацевтических фирм: учебное издание / В.А. Белошапка, Г.В. Загорий, В.А. Усенко; под ред. В. А. Белошапки. – К. : РИА «Триумф», 2001. – 368 с
34. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
35. Фармацевтична компанія «Здоров'я» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zt.com.ua/ru/>
36. Український медичний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://med-ukraine.info/ru/companies>
37. Касич А.О. Міжнародні стратегічні альянси як чинник розвитку конкурентних переваг підприємства/Касич А.О., Чумаченко Ю.В.// МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Випуск # 13 / 2017
38. Максименко І.Я Теоретико-методичні засади формування коопераційних зв'язків промисловим підприємствам / І.Максименко//Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – № 3 (59). – 2013.
39. Охріменко О.В Світове господарство і міжнародні економічні . Фактори формування стратегічних альянсів/ Охріменко О.В //Науковий вісник Херсонського державного університету СЕКЦІЯ 2
40. Larsson R., Bengtsson L., Henriksson K., Sparks J. The Interorganizational Learning Dilemma: Collective Knowledge Development in Strategic Alliances // Organizational Science, vol. 9, №3, May-June 1998.
41. Das T., Teng B. Resource and Risk Management in the Strategic Alliance Making Process // Journal of Management, vol. 24, №1, 1998.

42. Larsson R., Bengtsson L., Henriksson K., Sparks J. The Interorganizational Learning Dilemma: Collective Knowledge Development in Strategic Alliances // *Organizational Science*, vol. 9, №3, May-June 1998.
43. Simonin B., Helleloid D. Do Organizations Learn? An Empirical Test of Organizational Learning in International Strategic Alliances // *Academy of Management Proceedings*, 1993
44. Park S., Ungson G. Interfirm Rivalry and Managerial Complexity: A Conceptual Framework of Alliance Failure // *Organization Science*, vol. 12, №1, January-February 2001.
45. Rothkegel S., Erakovic L., Shepherd D. Strategic Alliances between SMEs and Large Firms: An Exploration of the Dynamic Process // *Management Revue*, vol. 17, №1, 2006
46. Saglietto L., Levy D. Le Ciel Aérien sans Frontiers. Structure des Alliances Stratégiques // *Revue Française de Gestion*, №177, Octobre 2007.
47. Wohlsletter P., Smith J., Malloy C. Strategic Alliances in Action: Toward a Theory of Evolution // *Policy Studies Journal*; vol. 33, №3, 2005.
48. Das T., Teng B. Resource and Risk Management in the Strategic Alliance Making Process // *Journal of Management*, vol. 24, №1, 1998.
49. Портер М. Конкуренция. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. – 496 с.
50. Steinhilber S. Strategic Alliances: Three Ways to Make Them Work. US-MA: Harvard Business School Publishing, 2008. – 112 p.
51. Кондратьев В. Глобальная фармацевтическая промышленность [Электронный ресурс] / В. Кондратьев. — Режим доступа : www.perspektivy.info/rus/ekob/perspektivy_razvitija_osnovnyh_sektorov_mirovo_go_khozajstva_posle_krizisa_2010-06-05.htm
53. Підгурська І.А. СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ АЛЬЯНСІВ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ/ Підгурська І.А// Науковий вісник Ужгородського університету Науковий вісник Ужгородського університету

54. Касич А.О., Чумаченко Ю.В. Міжнародні стратегічні альянси як чинник розвитку конкурентних переваг підприємства / Касич А.О., Чумаченко Ю.В. // Економіка та суспільство: електронне наукове фахове видання. – 2017. - №13. – с. 79-83.
55. Сафарян Ірен Андріївна /Міжнародні партнерські відносини підприємств країн Європи. Сафарян Ірен Андріївна// Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук - 2012
56. А.Ю Амосова Державне регулювання соціального підприємництва та соціально відповідального бізнесу / Матеріали За загальною редакцією д.е.н., проф// II Міжнародної наукової конференції .
57. ДСТУ Б В.2.5-82:2016 «Електробезпека в будівлях і спорудах. Вимоги до захисних заходів від ураження електричним струмом»
58. НПАОП 40.1-1.32-01 «Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок».
59. НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки в Україні»
60. НПАОП 40.1-1.21-98 «Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів»
61. НПАОП 0.00-7.15-18 «Вимоги щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями».
62. п. 6.7.4. НПАОП 40.1-1.21-98 «ПБЕЕС»
63. ДСанПіН 3.3.2.007-98 «Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин»
64. ДСТУ EN 2:2014 «Класифікація пожеж (EN 2:1992, EN 2:1992/A1:2004, IDT)»
65. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою»
66. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги»

